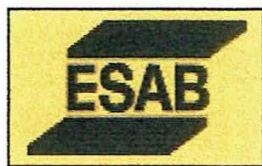

1904-1936

1936-1973

1973-1989

THE ESAB GROUP

1989-1999

1999-

Konstruktionsavdelningen i Laxå på 60-talet

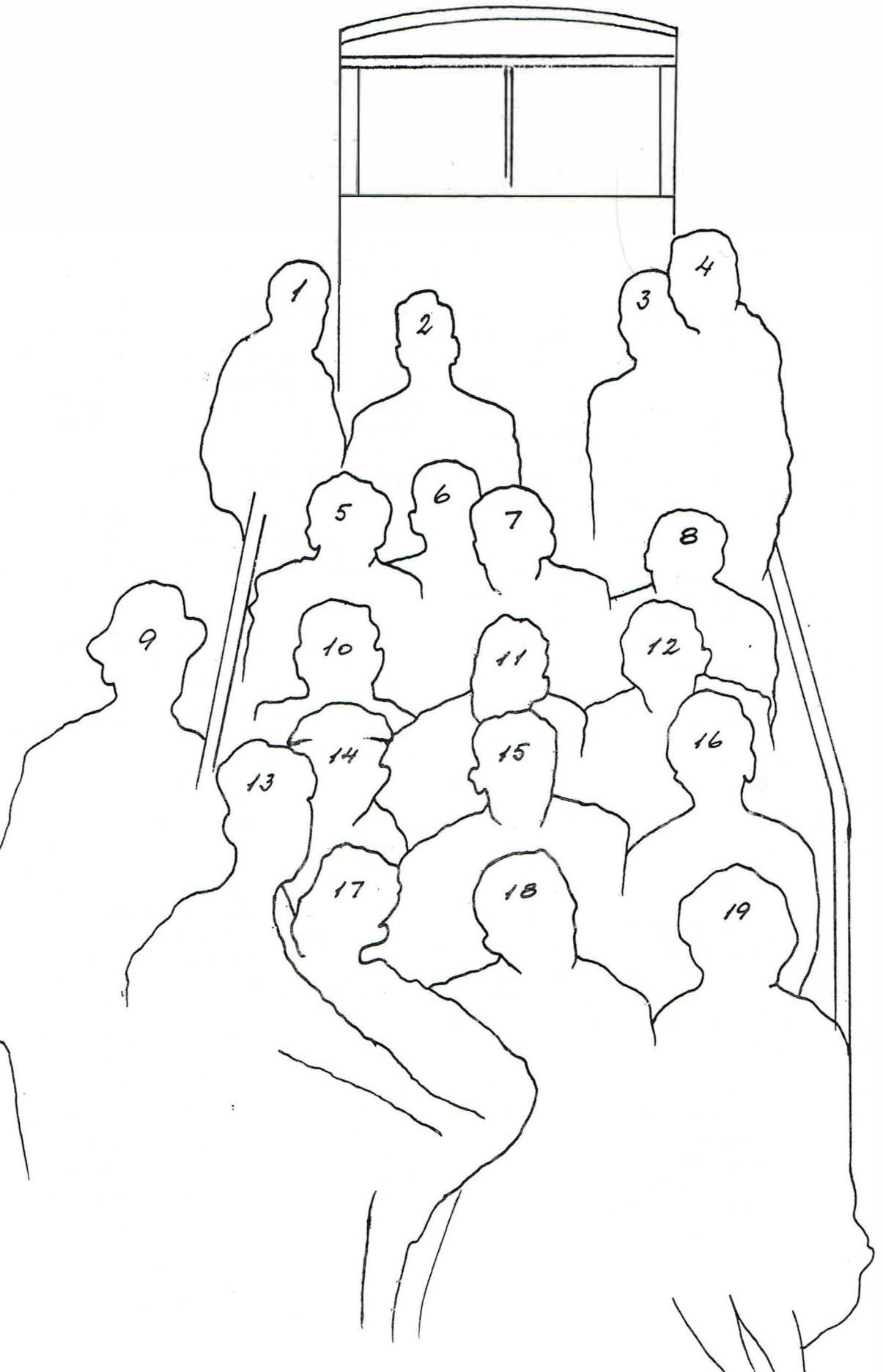
Berit Persson har ännu en gång plockat fram några historiska dokument ur sina gömmor som förslag för publicering på vår hemsida. Det är information som konstruktören och bibliotekarien Gunnar Söderling sammanställt om personerna som jobbade på konstruktionsavdelningen 1960 och 1965.

De här personerna bidrog i hög grad till att ESAB fick ett modernt och konkurrenskraftigt produktprogram och att Laxå växte och så småningom blev världsledande med sitt breda svetsmaskinprogram och avancerade svetsanläggningar.

ESAB Laxå är idag en spillra med omkring 100 anställda från att ha varit nära 1500 anställda omkring 1980. Huvudparten av svetsmaskinprogrammet har under 2000-talet succesivt överförts till Opole i Polen. Anläggningsverksamheten har begränsats kraftigt. ESAB har stoppat all utveckling och tillverkning av anläggningar för motståndssvetsning och Friction Stir Welding. Vidare har verksamheten för robotsvetsning sålts 1994 till ABB. Inom fabriksområdet finns förutom ESAB ett antal företag, som hyr ESABs tomma lokaler.

ESABs utveckling i Laxå har delvis bidragit till att antal innevånare i Laxå minskat från 9500 år 1968 till dagens 5582.

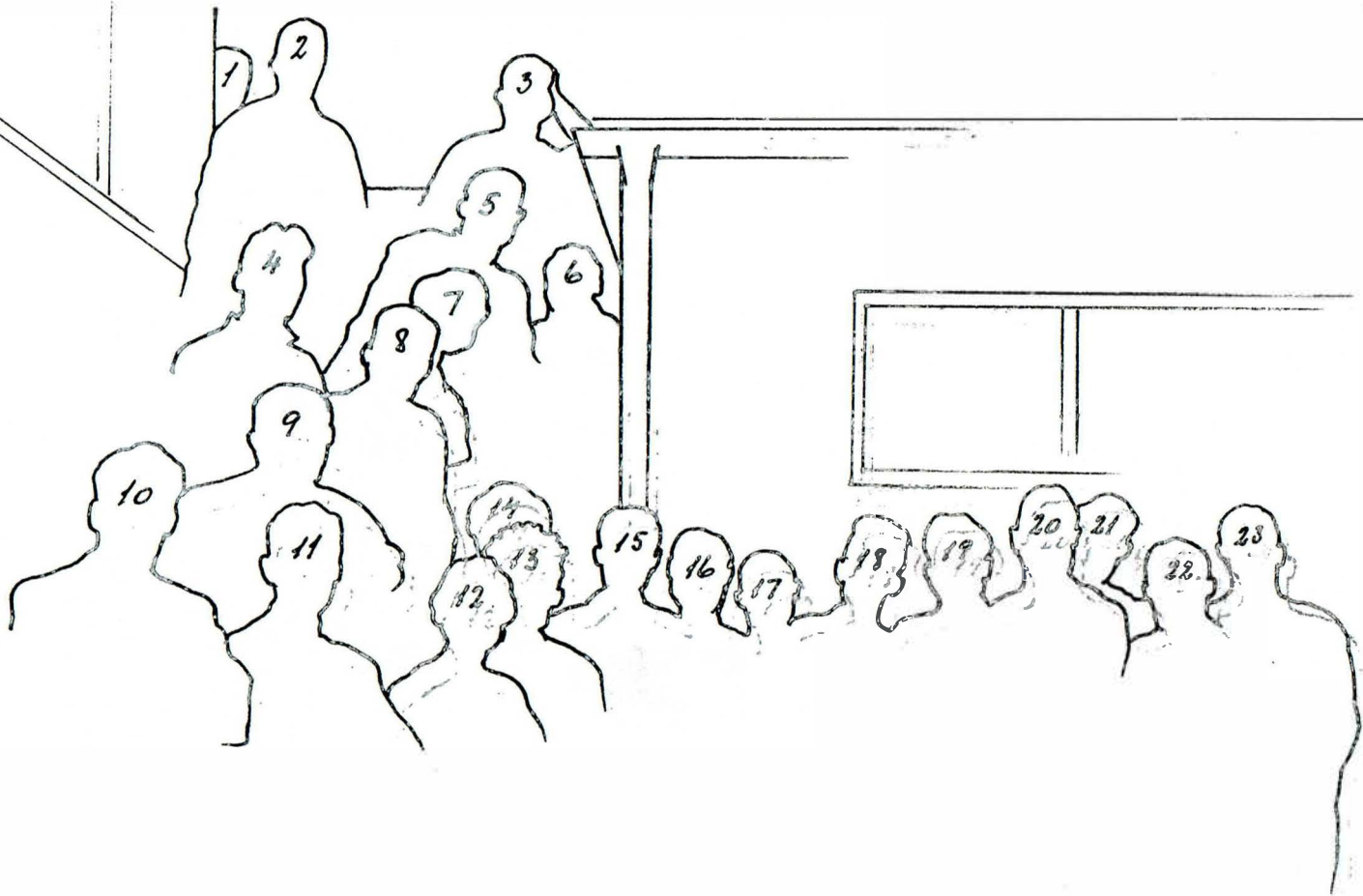

RITKONTORSPERSONALEN för LIK- OCH VÄXELSTRÖMSMASKINER
SOMMAREN 1960

Vi är samlade på trappan till Ritkontoret, vilket under åren 1956-61 var inrymt i den fd. sk. 'Valsverksskolan', Norr om gamla Riksväg 205, inne på ESAB' s område.

- 1 **Erik Sjöberg**, Utvecklingschef för Växelströmsmaskiner (V). (Duktig konstruktör från Hägglunds i Ö-vik. Torpägare och Smal-filmare med stort Naturintresse och ett stormigt förflutet med fester i Flottarkojor och Forsar, där han emellanåt drullade i och fick kämpa för livet).
- 2 **Sven Åkerberg**, Utvecklingschef för Likströms- maskiner (L). (Politiskt Geni för Folkpartiet. God Sångare och Föredragshållare, med stor förkärlek för Social Samvaro, Kurser och Utbildning).
- 3 **Enar Philipsson** 'Philip' Konstruktör (V). (Av avdelningens Vikingar döpt till 'Enar Trätälje', då hans livs-passion består i att av Stora Träd åstadkomma så små och fina Figurer som möjligt).
- 4 **Karl-Erik Vänervik**, Konstruktör (L). (Flykting från Öst-Tyska 'Stralsund'. En händig och praktiskt lagd person med många järn i elden. Då han mestadels ville arbeta på 'egen hand', gick han ofta med denna i bandage. Hans efternamn var tidigare 'Weichselbaum').
- 5 **Sven-Olof Karlsson** 'ESSO', Konstruktör (V). (Hemmansägare från Ludvika, vilken har lagt ytterligare Land och en Kvinna under sig i bygden 'Markebäck', Askersunds socken. Många strängar på sin lyra' och ett Kyrkobygge för Filadelfia på sitt 'samvete').
- 6 **John-Erik Ingman**, Orderspecifikator. (Verkstads-man med egen svarv hemma i källaren).
- 7 **Sven-Olof Gustafsson** 'Gustaf', Konstruktör (V). (En suverän Orienterings- och Skid-kille, som endast Karl-Ola Karlsten kunde matcha på 5-milen eller Wasa-loppet).
- 8 **John Agorastos**, Konstruktör (V). (Gymnastiskt Spänstfenomen från Olympus arena i Grekland).
- 9 **Karl-Axel Andersson** 'Hej-hej!', Konstruktör (L). ('Pappa' till denna bild med kameran på stativ).
- 10 **Isidor Johansson**, Konstruktör (L). (Stor-renoverare av 'Tyrolervillan' samt ägare av en fin 'Borgward Isabella' och en vacker hustru med namnet Margit).
- 11 **Karl-Axel Wall**, Konstruktör (V). (Verkstads-man, som spelade Fotboll för LAXÅ IF och gillade Tjejer, med viss prioritering av vår Catarina) ,
- 12 **Norman Weber**, Sommarpraktikant från Chalmers. (Undrade vad en 'M6-skruv' var för något!).
- 13 **Jane Larsson**, Ritare. (Solstråle, allt i allo och tillverkare av underbart goda Tårtor. På grund av dessa attraktiva egenskaper + en mängd andra, därför senare gift Bergström).
- 14 **Gunnar Söderling**, Konstruktör (V). (Författare till detta 'sammelsurium' av Personhistorik).
- 15 **Werner Leske**, Konstruktör (L). (Båtbyggare från fd. Öst-Tyskland. Kom som flykting till Sverige och Laxå 1954 efter en dramatisk seglats över Östersjön, i en liten hembygd åt tillsammans med sina svärföräldrars familj, 'Puls').
- 16 **Catarina Lindström**, Sekreterare/ Ritbiträde (L). (Sexig ögonfägnad, ofta dressad i Mossgrön Triksåstrumpa och eftertraktat byte av vissa 'jägare' inom kontoret).
- 17 **Bertil Larsson** 'Sissa', Konstruktör (L). Fotbollsvirtuos inom LAXÅ IF och Korpen. Undgick Italienska Proffsligans värningsförsök endast tack vare Flickornas på hemmaplan ihärdiga attacker och övertalningsförmåga).
- 18 **Karl-Ola Karlsten**, Konstruktör (L). (Styrkefenomen från Örnköldsvik. Bryter ned vad som helst med både Höger och Vänster arm samt en och annan dam. Hans alltid Högtflygande planer bidrog till, att han 1966 medverkade till att starta 'LAXÅ FLYGKLUBB' och inköpte härför dess första Flygplan, en 'Piper Cub Special').
- 19 **Berit Persson**, Sekreterare (V). (Glad och alltid hjälpsam. Tillverkare av goda Tårtor - Specialitet Grädd-varianter med Bananfyllning. Nobbade vänligt men bestämt alla 'jägares' enträgna nedläggningsförsök. Flyttade senare till ESAB Gbg, där hon fortfarande, 1993, är kvar och idag som enda verkliga Expert på A6-systemet, mm. håller försäljningen uppe och är en Klippa inom Svensk Försäljning. Tel-nr kan erhållas av intresserade beundrare vid hänvändelse till undertecknad. Denna enastående Najad är numera även Skeppsredare med eget Fartyg, vilket sommartid går i reguljär trafik mellan Askim och oviss destination. Sjöfarare varnas!

BILDEN:

- 1 Axel Karlsson, Beräkningsingenjör, Växeströmsmaskiner. (Teknisk begåvning av hög klass med 'Koefficienter' i olika varianter som sina skyddslinjar. Fotointresserad Mercedesägare med ett vackert exemplar av modell 280 SEL i garaget, vars 'ompyssel' är av närmast 'Urmakare-karaktär').
- 2 Lasse Henningsson, Konstruktör (Ballad-sångare av Guds Nåde. Stilbildare och Idol för bl a Olle Adolfsson. Spelande Fotbollstränare för bl a Älgårås IF).
- 3 Jan-Erik Henriksen, " (Idog renoverare av Veteran-bilar/-motorcyklar: FIAT, HD).
- 4 Sven-Olof Karlsson 'ESSO', " (jordbrukare, Gåsthyerantör. Byggare av nya Filadelfia-kyrkan).
- 5 Endel Pukonen, Konstruktör
- 6 Sven-Olof Gustafsson 'Gusef', Konstruktör (Elitorienterare/-skidlöpare i Laxå OK).
- 7 Urve Heinä, Ritare (Spridare av Skönhet och vackra Lesander. Södermera gift med Jürgen Puls).
- 8 Bertil Larsson 'Sissa', Konstruktör (Elitfotbollsspelare i LAXÅ IF).
- 9 Karl-Ola Karlsten, Konstruktör (Världsmästare i Armbröstning. 'Skapare' av Laxå Flygklubb, mm).
- 10 Bror Söderkvist, Ritare. (Slutade 1965).
- 11 Karl-Erik Knapström, Konstruktör (Designer av vår första Hobbytransformator 'TSH 140 Bantam').
- 12 Maj-Britt Schön, Ritare. (Sehr Schön! Slutade 1965).
- 13 Keith Blacker, (Sommar-praktikant från Bristol, England. Snäll och trevlig gesse med sina rötter i den Engelska Societeten och Oxford/ Cambridge skolmiljö. Gick alltid med svart Kubb och Paraply. Tyckte att den ovanligt regniga sommaren i Sverige 1965 var 'a very lovely wether, indeed - isn't it!?' ...but you have too much of Forests. I can't see anything but Trees!).
- 14 Alf Österberg, Konstruktör (F.d. Marinbefäl på Kryssaren Drottning Viktoria'. Ägare av 3 Målar-segelbåtar: 20-, 30- och 45-or. Kanotist och Fjällvandrare av Guds nåde. En omtyckt Renlevnadsmänniska och ovanligt fin kamrat).
- 15 Werner Leske, Konstruktör (Flydde från Öst-Tyskland med hela sin frus' familj, 'Puls', 1954. Seglade över Östersjön under stora strapasor. Kom till ESAB och Laxå samma år).
- 16 Isidor Johansson, Konstruktör (Glad gosse med en av de 4 första Bilarna inom ESAB, 'Borgward Isabella'. På 50-talet var det sensation att ha bil!).
- 17 John-Erik Ingman, Orderbehandlare. (Kunde allt om Tillverkning. Egen svarv i källaren hemma)
- 18 Karl-Erik Svensson, Konstruktionschef, Transformatorer.
- 19 Christian Henningsen, Konstruktör/ Innovatör (Född i Flensburg i NV Tyskland. 'Pappa' till flera typer av nydanande Strömkälla-konstruktioner).
- 20 Bertil Andréasson, Konstruktör (Göteborgare med det speciella sinnet för Humor).
- 21 Uno Selin, Konstruktör (...med ständig längtan ut på de stora haven, på vilka han tidigare giert långresor till flera Världsdelar).
- 22 Enar Philipsson 'Philip', Konstruktör (...med Träsnideri som hobby. Av avdelningens Vikingar döpt till 'Enar Trätälje'. Irrar ibland omkring på Mossar och Myrar i jakten på konstiga Träformer. Får därvid leta rätt på bär-plockande gummor, som kan tala om, hur han skall hitta hem).
- 23 Mats Rotstein, Ritningsgranskare (Flyttade under 1966 till AB Bofors i Karlskoga).

KOMMENTAR:

Vidstående bild är från sommaren 1965, då merparten av Ritkontorspersonalen i NÖ korridor-delen av byggnad 25A samlades på taket utanför Kapprummet/ Ventilationshuset för ett minnesvärt förevigande.

Då flera av dessa personer inte längre finns kvar bland oss, infinner sig tanken, hur värdefull en så här enkel bild ändå kan vara för oss, som ännu har förmånen att få vara kvar och minnas.

Personerna representerar 3 olika Konstruktionsavdelningar:

- * **VÄXELSTRÖMSMASKINER** (Generatorer och Dieselgeneratoraggregat samt Motorer för Fartyg Försvaret, Sjukhus, mm.).
- * **LIKSTRÖMSMASKINER** (Generatorer och Motorer för bl a. Fartyg och Gruvlok samt roterande Svetsomformare).
- * **SVETSTRANSFORMATORER** (Industri- och Hobbyaggregat, från 800 A - 140 A).
Chef: Ing. **Karl-Erik Svensson**.

De båda **Maskin-sektorerna** benämndes '**D-sektorn**' och leddes av Ing. **Erik Sjöberg** (Ej med på bilden).

Dessa båda enheter skulle under hösten detta år komma att uppköpas av **ASEA**, Västerås i en 'Bytes-affär', där **ESAB** övertog **ASEA's** Svetsverksamhet. **ESAB** blev härmed ett renodlat Svetsföretag.

Förmodligen tog undertecknad denna bild med någon av de avbildade personernas kamera, då jag mycket väl minns händelsen, men själv inte är med - (troligen för att inte förstöra totalintrycket).

Avdelningarnas arbete utmärktes av en synnerligen god Kamratanda, Företagslojalitet och Effektivitet. Tiden representerar en epok i **ESAB's** historia, som alla vi som minns den, tänker tillbaka på med glädje och tacksamhet.

I Minnenas kammare

Gunnar Söderling
1993-02-07